

MØTEINNKALLING

Dato: 03.03.2020

UNGDOMSRÅDET

Onsdag 11.03.2020 kl. 16:30

Utvalgets faste medlemmer innkalles til møte **11.03.2020 kl. 16:30 i ordførersalen**. Medlemmer som ikke kan møte på grunn av lovlig forfall, skal straks melde fra om dette og oppgi forfallsgrunn. Forfall meldes på epost: stig.kapskarmo@baerum.kommune.no

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel	
023/20	Godkjenning av protokoll	
024/20	Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024	
025/20	Bevillingspolitiske retningslinjer for perioden 2020-2024	
026/20	Høring NOU 2019:26 Rusreform- fra straff til hjelp- forslag til høringssvar	
027/20	Planstrategi 2019-2023 med planprogram for revidering av kommuneplanens samfunnsdel	
028/20	Referatsaker	

Eventuelt

Martin Strømme
Rådsleder

Stig Olai Kapskarmo
Rådssekretær

Dato: 03.03.2020 Arkivkode: N-125 Bilag nr: Arkivsak ID: 20/4747 J.post ID: 20/50173
Saksbehandler: Stig Olai Kapskarmo
Saksansvarlig: Stig Olai Kapskarmo

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet	11.03.2020	023/20

Godkjenning av protokoll

Forslag til vedtak:

Protokoll fra Ungdomsrådets møte 4. mars 2020 godkjennes slik den foreligger.

Dato: 02.03.2020 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 18/24925 J.post ID: 20/40196
 Saksbehandler: Merete Larsen Husby
 Saksansvarlig: Merete Larsen Husby

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Eldrerådet		
Ungdomsrådet	11.03.2020	024/20
Råd for personer med funksjonsnedsettelse		
Hovedutvalg for barn og unge		
Hovedutvalg for bistand og omsorg		
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunedirektørens utkast til rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024 vedtas.

SAKEN I KORTE TREKK

Etter alkohollovens § 1-7d er kommunen pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan som rulleres hvert fjerde år, senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Helsedirektoratet anbefaler at kommunene utformer en helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan, som ser samfunnsmessige og individuelle skader av alkohol og andre rusmidler, og forebygging og behandling samlet. Rusmiddelproblemene er sammensatte, og planen bør være både tverrfaglig og tverrsektoriell.

Tidligere behandling

Kommunestyret vedtok gjeldende handlingsplan 22.06.2016 ([sak 069/16](#)).

Status for arbeidet med gjeldende handlingsplan og rammer for utarbeidelse av ny rusmiddelpolitisk handlingsplan for 2020-2024 be lagt fram i Hovedutvalg bistand og omsorg 12.12.2018 ([sak 105/18](#)).

Redegjørelse

Ved behandling av rammer for utarbeidelse av ny rusmiddelpolitisk handlingsplan for 2020-2024, i Hovedutvalg bistand og omsorg 12.12.2018 (sak 105/18) ble det besluttet at arbeidet med rusmiddelpolitisk handlingsplan og bevillingspolitiske retningslinjer skilles og behandles politisk separat. Når begge delene er behandlet politisk kan de sys sammen til en enhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan.

I arbeidet med kommunens ruspolitikk ønsker kommunen både å ha en generell befolkningsstrategi og en mer målrettet strategi mot risikopersoner og rusavhengige, og å ha forebygging på ulike nivå i forebyggingstrekanten. Rusbruk og rusmisbruk må betraktes både som en samfunnsutfordring og som utfordringer for enkeltpersoner. Ikke minst er det viktig å ha en befolkningsstrategi på alkoholbruk/misbruk. Dette fordi det er en økende erkjennelse av at alkoholbruk på moderat og lavt nivå også har negative helseeffekter og at det samlede helsetap er størst blant de som drikker lite eller moderat fordi de utgjør den store gruppen av alkoholbrukere. I tillegg er det kjent at når alkoholkonsumet øker i den generelle befolkningen, øker den desto mer blant storforbrukerne av alkohol.

Hovedmål for gjeldende rusmiddelpolitisk handlingsplan er «å tydeliggjøre kommunens strategier for å motvirke avhengighet og negative konsekvenser av rusmiddelbruk, og fremme strukturert og helhetlig innsats på området».

Gjeldende plan har seks strategier for å nå målet:

1. Styrke tidlig innsats, samhandling og koordinering
2. Redusere totalkonsum av alkohol
3. Ha nulltoleranse for salg og skjenking til mindreårige
4. Bidra til økt livskvalitet for personer med rusmiddelproblemer eller rusmiddelavhengighet
5. Øke kompetanse om rusmidler og konsekvenser ved bruk av alkohol og andre rusmidler
6. Kartlegge omfang, typer og alvorlighetsgrad av rusmiddelbruk blant de som bruker kommunens helse-, omsorgs- og velferdstjenester i Bærum.

Mål og strategier er i stor grad videreført i ny plan:

Hovedmål: Å motvirke negative konsekvenser av rusmiddelbruk.

Strategier for å nå målet:

- Redusere totalkonsumet av alkohol i kommunen.
- Styrke avdekking, tidlig innsats og lavterskeltilbud.
- Øke kompetanse blant ansatte og innbyggere på rusmidler, rusmisbruk, forebygging og hjelpetiltak.
- Bedre kartlegging av utfordringsbildet.
- Bidra til økt livskvalitet for personer med rusmiddelproblemer eller rusmiddelavhengighet.

Vurdering

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024 er hovedsakelig en videreføring av dagens plan, med noen justeringer i tematisk innhold, mål, strategier og tiltak.

Det ble gjort en omfattende prosess med utarbeidelse av nye tiltak i gjeldende plan, og mange av disse er det brukt tid i denne perioden for å få i gang. Mange av tiltakene ser man fungerer godt og vil videreføre i sin nåværende form. Andre tiltak behøver noe justering i det videre arbeidet.

Nytt i rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024 er en økt satsing på befolkningsrettet primærforebyggende arbeid på alkohol og en særskilt satsing på eldre og alkohol. Dette er

begrunnet og utdypet i innledningen av planen.

Intern prosess og ekstern medvirkning

Arbeidet med tiltak i gjeldende plan er fulgt av en tverrsektoriell arbeidsgruppe. Denne gruppen har også vært sentral i utarbeidelsen av ny plan. Ved oppstart av arbeidet ble en orientering om status for gjeldende plan og rammer for ny rusmiddelpolitisk handlingsplan lagt fram for råd og utvalg, som ble invitert til gi innspill på tema i planen og hvordan arbeidet med rulleringen skal foregå. Det ble gitt mange gode innspill til det videre arbeidet med planen. Eldrerådet ba kommunedirektøren igangsette et arbeid som belyser Eldres alkoholforbruk. Eldre og alkohol er derfor tatt opp som særskilt tema i denne planen og det er igangsatt et eget prosjekt knyttet til eldre og rus som vil bli omtalt som et av flere tiltak i planen.

Det ble arrangert et oppstartsseminar 8. mai 2019, med fokus på oversikt over utfordringene med alkohol og andre rusmidler i Bærum kommune og erfaringene med arbeidet med tiltak fra gjeldende plan. Gjennom høsten ble det arrangert åpne temavise møter på undertema i planen, men deltagere fra aktuelle tjenester.

Det vil bli arrangert et eget seminar om rusmiddelpolitisk handlingsplan 19. mars for Hovedutvalg bistand og omsorg og Hovedutvalg barn og unge.

Konsekvenser av beslutningene

Tiltak i rusmiddelpolitisk handlingsplan følges opp i tjenestene, innenfor ordinære rammer i Handlingsprogram og budsjett.

Vedlegg:

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024 siste versjon

4823654

Dato:	Arkivkode:	Bilag nr:	Arkivsak ID:	J.post ID:
02.03.2020	N-956.1		19/23554	19/246166
Saksbehandler:	Grete Syrdal			
Saksansvarlig:	Trine Skotte Høvset			

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet	11.03.2020	025/20
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.03.2020	015/20
Eldrerådet		
Hovedutvalg for bistand og omsorg		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Bevillingspolitiske retningslinjer for perioden 2020-2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Salgs- og skjenkebevillinger frem til 30.9.2024 fornyes uten søknad.
2. Det gis ikke skjenkebevilling for enkelt anledning eller utvidelse av skjenkeareal før kl. 16:00 på 17. mai.
3. Det gis ikke fast skjenkebevilling i detaljhandelen.
4. Alle bevillinger gis på vilkår av at stedet sender inn revisorbekreftelse sammen med årlige tall på omsetning av alkohol.
5. Administrasjonen skjønnsberegner omsetningsgebyr, hvis steder med bevilling ikke sender inn omsetningsoppgave.
6. Bruk av alkoholovens overgangsregler er betinget av at det foreligger avtale om overdragelse av drift.
7. Gebyr for arrangementer på 0-50 personer nedjusteres til 25 % av ordinært bevillingsgebyr.
8. Gebyr for arrangementer på 51-599 personer nedjusteres til 50 % av ordinært bevillingsgebyr.
9. Bærum kommune oppretter 20 ambulerende bevillinger til bruk for befolkningen.
10. Bevillingspolitiske retningslinjer oppdateres fortløpende slik at de samsvarer med kommunens forskrift om salgs- og skjenketider.

SAKEN I KORTE TREKK

Alkoholloven regulerer salgs- og skjenkebevillingene i den enkelte kommune. Bevillingene gis for inntil fire år av gangen. Inneværende periode løper frem til 30.9.2020. Denne saken omhandler det kommunale regelverket rundt bevillingene som skal løpe frem til 30.9.2024.

Tidligere behandling

Det ble i BIOM 12.12.18, i sak 105/18 besluttet at Bevillingspolitiske retningslinjer kan fremgå som egen politisk sak, selv om disse formelt er en del av Rusmiddelpolitisk handlingsplan for 2020-2024. Denne blir fremmet som egen sak.

Redegjørelse

Kommunedirektøren foreslår flere punkter som tas inn i Bevillingspolitiske retningslinjer, her følger en kort gjennomgang av de viktigste punktene. Disse er nærmere utdypet i del 2 av saksfremlegget.

- Kommunedirektøren mener det ikke er behov for å gjennomføre en fullstendig fornyelse av alle salgs- og skjenkebevillinger i 2020, og ønsker automatisk fornyelse av alle bevillinger frem til 30.9.2024.
- Kommunedirektøren foreslår at kommunen ikke innvilger søknader om enkeltstående utvidelse av skjenkeareal og skjenkebevilling for enkelt anledning på 17. mai før kl. 16. Erfaringsmessig er det få slike søknader og forslaget påvirker ikke skjenking ved ordinære skjenkesteder. Kommunedirektøren mener en slik regel understreker at 17. mai er barnas dag, og at offentlige steder er en naturlig alkoholfri sone.
- Kommunedirektøren foreslår en regel om å avslå søknader om skjenkebevilling i detaljhandelen. Kommunedirektøren mener det er viktig at personer med rusproblemer, eller tilbaketatte rusproblemer skal kunne handle varer, uten å bli tilbudt alkohol. Videre er det ønskelig at kunder skal kunne foreta innkjøp, uten å bli skjenket av de som tjener på eventuelt varekjøp. Det understrekes at det her ikke er snakk om salg av alkohol i ordinær matbutikk, men salg av alkohol for å drikke på stedet, i for eksempel møbelbutikk og klesbutikk.
- Kommunedirektøren foreslår at Bærum har innlevering av revisorbekreftet omsetningsoppgave som vilkår for å få salgs- og skjenkebevilling.
- Kommunedirektøren ønsker en praksis der kommunen skjønnsberegner omsetningsgebyret til bevillingshavere som ikke sender inn omsetningsoppgave. Kommunen kan ta utgangspunkt i fjorårets gebyr + 50 %.
- Kommunedirektøren presiserer at bruk av alkohollovens overgangsregel ved eierskifter forutsetter en reell avtale om overdragelse mellom tidligere og ny driver.
- Kommunedirektøren ber kommunestyret vurdere en gebyrinndeling basert på folkemengde på arrangementer. Dagens ordinære bevillingsgebyr er kr. 5.300,-, mens gebyr for ambulerende skjenkebevilling er pt. kr. 380,-.

Type arrangement	Gebyr	Forslag
Små kulturarrangementer, under 600 pers.	Gebyr som ambulerende skjenkebevilling (380,-)	Eksisterende
Store kulturarrangementer, over 600 pers.	Ordinært bevillingsgebyr (5.300,-)	Eksisterende
Arrangement i regi av seniorsenter	Gebyr som ambulerende skjenkebevilling (380,-)	Eksisterende
Arrangement i regi av frivillig organisasjon	Gebyr som ambulerende skjenkebevilling (380,-)	Eksisterende
Øvrige arrangementer opp til 50 pers.	25 % av ordinært bevillingsgebyr (1.325,-)	NY, lavere gebyr enn eksisterende
Øvrige arrangementer 51-599 pers.	50 % av ordinært bevillingsgebyr (2.650,-)	NY, lavere gebyr enn eksisterende
Øvrige arrangementer over 600 pers.	Ordinært bevillingsgebyr (5.300,-)	Eksisterende

Vurdering

Forslagene til nye punkter er basert på en vurdering av kommunedirektørens erfaringer, en vurdering av praksis knyttet til at kommunen er medlem av alkovettorgansisasjonen Av og til, og mottatte innspill om nivå på gebyrene.

Vurderinger av kommunedirektørens forslag er nærmere utdypet i del to av saksfremlegget.

Intern prosess og ekstern medvirkning

Folkehelsekontoret har hatt dialogmøte med skjenkebransjen. Alle skjenkesteder i kommunen var invitert, et mindretall møtte. Tilbakemeldingene på kommunens arbeid var gode, ingen hadde innspill til endringer i praksis eller regler. Se vedlagt referat.

Herværende politiske sak om Bevillingspolitiske retningslinjer er skrevet i tett dialog med saksbehandler for Rusmiddelpolitisk handlingsplan, med ønske om å sikre en felles profil. Ved behov kan Bevillingspolitiske retningslinjer justeres etter at Rusmiddelpolitisk handlingsplan er behandlet. Dette må da fremkomme i vedtak.

Forslag til nytt reglement for Bevillingspolitiske retningslinjer er sendt på høring til alle med salgs- og skjenkebevilling, samt at høringsforslaget er lagt ut på kommunens nettside for høringer. To kommentarer har kommet inn, i tillegg har noen bevillingshavere bekreftet at de har mottatt forslaget, uten at det er videre kommentert. TukTuk restaurant mener forslaget om automatisk fornyelse av bevilling er positivt og vil medføre mindre arbeid både for dem og kommunens administrasjon. Odonata restaurant skriver at de er enig i alle forslagene.

Konsekvenser av beslutningene

Forslag til nye Bevillingspolitiske retningslinjer gir et godt styringsverktøy for administrasjonen i

perioden 2020-2024. Retningslinjene skal sikre likebehandling, og sikre gode vilkår for seriøse bevilingshavere i Bærum kommune.

Vedlegg:

DEL TO MER OM SAKEN

4694574

Bevilingspolitiske retningslinjer - 2016-2020

4705366

Møtereferat - dialogmøte med skjenkebransjen 23.10.19

4679093

Dato:	Arkivkode:	Bilag nr:	Arkivsak ID:	J.post ID:
02.03.2020			20/3990	20/40835
Saksbehandler:	Grete Syrdal			
Saksansvarlig:	Mari Oppedal			

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet	11.03.2020	026/20
Råd for personer med funksjonsnedsettelse		
Eldrerådet		
Hovedutvalg for barn og unge		
Hovedutvalg for bistand og omsorg		
Formannskapet		

Høring NOU 2019:26 Rusreform- fra straff til hjelp- forslag til høringsvar

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunedirektørens forslag til høringsvar på NOU 2019:26 Rusreform – fra straff til hjelp, vedtas som Bærum kommunes høringsvar.

SAKEN I KORTE TREKK

Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har sendt NOU 2019:26 Rusreform – fra straff til hjelp på høring, med høringsfrist 02.04.19.

Rusreformen innebærer et betydelig skifte i norsk ruspolitikk. Et skifte i tenkningen og holdningen til hva et rusproblem er – og ikke minst – hvordan samfunnet skal møte dette problemet.

Dagens løsninger kan medføre stigma og marginalisering knyttet til narkotikabruk, samt barrierer for helsefremmende tiltak. Det ble opprettet et utvalg og en utredning som skulle understøtte regjeringens mål om bedre tjenestetilbud til brukere, og være i tråd med internasjonale anbefalinger om rehabilitering og reintegrering.

Utvalgets mandat:

- å utrede muligheten for å flytte måten samfunnet reagerer på ved bruk og besittelse og erverv av narkotika til eget bruk.
- synliggjøre hvordan reformen skal gjennomføres uten økte bevilgninger.

Utredningen gjennomgår dagens lovverk knyttet til narkotikabruk. Herunder Norges forpliktelser til internasjonale konvensjoner, lovverket knyttet til kommunens helse og velferdstiltak, i tillegg til en gjennomgang av andre lands overføring av bruk og besittelse av narkotika fra justis til helse.

Utredningen presenterer utvalgets forslag til ny «reaksjonsmodell».

Utvalget foreslår en modell som forenklet sett kan deles i tre trinn.

- Trinn en er at politiets rolle er å avdekke narkotikalovbrudd, der det ikke vil være noen strafferettslige sanksjoner knyttet til bruk, besittelse og erverv til eget bruk. Politiet gir et pålegg om møteplikt for en rådgivningsenhet i kommunen.
- Trinn to er at kommunen kaller inn til samtale med to muligheter; enten generell informasjon om narkotikaforbudet og konsekvenser om narkotikabruk, eller, der det foreligger samtykke, en kartlegging og individuelt tilpasset rådgivning.
- Trinn tre er oppfølging og behandling utenfor rådgivningsenheten ved behov. Modellen er visuelt fremstilt på side 38-39 i utredningen.

[NOU 2019:26 Rusreform - fra straff til hjelp](#)

[Økonominotat - Oslo Economics](#)

[NOU 2019:26, støttedokumenter knyttet utredningen](#)

Redegjørelse

Bakgrunnen for regjeringens ønske om en rusreform er en erkjennelse av at rusproblematikk i all hovedsak er en helseutfordring. Straffeforfølgning av bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk, har bidratt til stigmatisering, marginalisering og sosial utstøting og kan ha stått i veien for å møte den enkelte bruker med hensiktsmessige og tilpassede tilbud og oppfølging

Rusreformutvalget ble oppnevnt i mars 2018 og ble bedt om å forberede gjennomføringen av regjeringens rusreform, der ansvaret for samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk, overføres fra justissektoren til helsetjenesten. De avga sin utredning i desember 2019. Utvalget har som utgangspunkt at straff bare kan rettfærdiggjøres hvis kriminaliseringen er egnet til å redusere negative konsekvenser av rusmiddelbruk. Utvalget mener at avkriminalisering vil legge til rette for tiltak som kan endre holdninger, og dermed redusere stigma til denne gruppen i befolkningen.

Det er i befolkningen og i media uttrykt usikkerhet for om avkriminaliseringen vil medføre økt bruk i befolkningen, spesielt i forhold til barn og unge under 18, med bakgrunn i at konsekvensen blir flyttet fra straff til helse. Bekymringen er at det vil oppleves mindre regulert, og at flere, som tidligere avstod grunnet straffekonsekvens, vil utforske bruk av narkotika. Utvalget har i sin utredning ikke funnet at det foreligger empirisk belegg for at avkriminalisering av bruk eller besittelse vil føre til nevneverdig økning i bruken av narkotika. De påpeker også at det foreligger noen eksempler på slik økning. Det knyttes noe usikkerhet rundt økningen i rusbruk, og da også antall henvendelser til kommunen.

Politiets statistikk for Bærum kommune de siste årene, viser 450 til 500 rusmiddellovbrudd årlig, hvor ungdom står for 40-60 av disse sakene. Det er knyttet usikkerhet til politiets prioriteringer etter reformen i utredningen. Det er også knyttet usikkerhet til hvor mange av innbyggerne som vil ta kontakt selv etter at straffen blir fjernet. Straffetrusselen er å anse som en barriere for kontakt. Det er derfor knyttet usikkerhet til reelt antall saker som vil tilfalle rådgivningssheten og kommunens eksisterende tjenester. God rusomsorg krever at helsetjenesten har tilstrekkelige ressurser til å følge opp innbyggerne som har behov for helsehjelp.

Oppgaveoverføring til kommunen, slik det foreslås i NOU 2019:26 Rusreform – fra straff til hjelp, vil få konsekvenser for Bærum kommune, særlig knyttet til opprettelse av en lovpålagte

rådgivningsenhet, som skal håndtere de sivilrettslige vedtakene om oppmøteplikt fra politiet. Utredningen legger til grunn at kommunen ikke skal overta en kontrollfunksjon fra politiet, men bistå innbyggerne til å få tilgang til helse, sosial og velferdstjenester.

Det foreslås at Rådgivningsenheten skal gi råd og informasjon til personer som ilegges møteplikt på bakgrunn av avdekket bruk, innehav eller erverv av narkotika til egen bruk, samt kartlegge behov for tjenester etter samtykke, og videreformidle disse personene til adekvate tjenestetilbud.

Formålet er å opplyse om forbudet mot bruk av narkotika samt opplyse og bevisstgjøre personen om konsekvenser av rusmiddelbruk, både for vedkommende selv og for andre. Det foreslås videre at Rådgivningstjenesten i kommunen gis adgang til å vurdere hvorvidt det er formålstjenlig å kreve at møteplikten oppfylles, og til unntaksvis å beslutte at personer ikke innkalles. Selve møtet med personen som er ilagt oppmøteplikt, gjennomføres i form av en samtale.

Det sivilrettslige forbudet skal gjelde bruk, besittelse og erverv til eget bruk. Rådgivningsenheten er forslått hjemlet i kapittel 7 i helse- og omsorgstjenesteloven, i ny §7-4. Forslaget er beskrevet i kapittel 23 med underkapittel 23.3, og merknadene er beskrevet i delkapittel 22.3

Politiet skal ha ansvaret for avdekking av narkotikabruk, og det foreslås at politiet gis hjemmel til visitasjon ved sannsynlighetsovervekt for brudd på legemiddeloven, samt destruksjon av narkotika som innehas uten lovlig adgang. Politiet vil også gis anledning til å gjennomføre rustesting for eventuelt å avkrefte at en person har brukt narkotika i et gitt tidsrom, dersom personen ønsker det. Utvalget har laget et forslag til nye terskelverdier; mengde narkotika som skal kategoriseres til eget bruk. Det er i utvalget et flertall og et mindretall i forslaget om terskelverdiene.

Det vil være politiet som treffer vedtak om oppmøteplikt for rådgivningsenheten i kommunen, mot at det foreligger sannsynlighetsovervekt for brudd på legemiddeloven. Det må i tilfeller der politiet avdekker bruk eller befatning med narkotika som omfattes av avkriminaliseringen, etableres et system for illeggelse av møteplikt og melding av forholdet til kommunen ved rådgivningsenheten.

Politiets melding til kommunen kan følge en ferdig utarbeidet mal i form av et standardisert meldingsskjema. Sentrale opplysninger vil være personalia, hvilket eller hvilke rusmidler forholdet gjelder, samt hvor og under hvilke omstendigheter avdekkingen fant sted. For barn og unge bør det inneholde et punkt om hvorvidt foreldre/foresatte er varslet, og om det er sendt melding til barnverntjenesten. Det bør også følge en skjønnsmessig vurdering av personen fra politiet, for eksempel om vedkommende vurderes å ha omfattende rusmiddelbruk, og om fysisk og psykisk helse ellers tilsier en særlig rask behandling av forholdet.

Også andre forhold, for eksempel omsorgsansvar for mindreårige barn, kan ha betydning for den påfølgende saksbehandlingen. Opplysninger i meldeskjemaet som sendes fra politiet, er personsensitive. Det må sikres at slik melding formidles i et system som ivaretar gjeldende krav til personvern.

På bakgrunn av melding til kommunen, fra politiet, om pålagt plikt til oppmøte for rådgivningstjenesten innkalles det til møte. Møtet blir gjennomført med en person fra rådgivningsenheten. Bakgrunnen for å legge myndigheten til å sette oppmøtetidspunkt til kommunen, er enhetens behov for å kunne planlegge sin virksomhet. Enheten bør ha en viss fleksibilitet med tanke på tidspunkt, slik at det ikke blir en opphopning av saker på bestemte ukedager. Innkalling bør sendes personen innen tre virkedager. Det anbefales at oppmøtetidspunktet bør være så nær som mulig det tidspunktet da politiets pålegg ble gitt. Enheten må, så langt det er mulig, legge til rette for at vedkommende som er ilagt oppmøteplikt, mottar innkallingen. Dette kan innebære at det er nødvendig å kontakte vedkommende på telefon, e-post og i enkelte tilfeller også oppsøke vedkommende på adresse. For personer uten kjent adresse eller fast oppholdssted, eller som aktivt unndrar seg kontakt, bør rådgivningsenheten kunne samarbeide med andre relevante deler av kommunens tjenester, for oppsøkende virksomhet. Slik oppsøkende virksomhet må vurderes nøye opp mot frivillighetsprinsippet innen sosial arbeid. En

kontrollfunksjon/oppsøkingfunksjon bør ikke utøves av tjenester som aktivt jobber med å bygge relasjoner, frivillig, i det offentlige rom. Dette kan påvirke tillit og ha en uheldig påvirkning på øvrig arbeid med miljøer med risiko for narkotikaproblematikk.

Kommunen sin tidsbruk knyttet til enkeltvedtak fra politiet er i utredningen i liten grad belyst. Kommunens oppsøkende tjeneste i det offentlige rom vil i etterkant av reformen, som i dag, ha en viktig rolle i feltarbeidet i risikoutsatte miljøer om områder. Dette sikrer kunnskap i det forebyggende arbeidet.

I utredningen påpekes det at kommunene vil ha en viktig jobb i å få informasjon om endringene, og kommunens eksisterende lavterskeltilbud ut til innbyggerne. Skoler og andre aktører må se på sine tiltakskort og handlingsplaner, og tilpasse disse til det nye forslaget. Rusforebygging generelt vil fortsatt være en viktig oppgave for kommunen.

Narkotikabruk har et bredt spenn, fra tilfeldig eksperimentbruk uten behandlings- eller oppfølgingsbehov, til sammensatte og kompliserte sykdomsbilder med avhengighet og samtidige psykiske og somatiske lidelser. Utvalget mener at det er nødvendig med en flerfaglig tilnærming for å kunne gi adekvat rådgivning og foreta en helhetlig og forsvarlig vurdering av tjenestebehov hos personer med rusproblematikk. Utvalget mener også at erfaring fra rollen som bruker av relevante offentlige tjenestetilbud, såkalt erfaringskompetanse, både er ønskelig og nødvendig i en slik modell. Utvalget foreslår derfor at slik kompetanse skal inngå i modellen.

I utgangspunktet avsluttes en sak fra rådgivningsenhetens side i det vedkommende har oppfylt sin møteplikt. Dette gjelder både i tilfeller der det er gjennomført en obligatorisk og generell samtale uten samtykke til kartlegging av rusmiddelbruk, livssituasjon og tjenestebehov og der det er gitt samtykke og slik kartlegging er gjennomført.

Det må tas en vurdering om personer som ikke samtykker til videre oppfølging kan antas å ha et behandlingstrengende rusproblem eller en alvorlig psykisk eller somatisk lidelse. Hvis dette er tilfelle, vurderes det om bekymringen for vedkommende liv og helse tilsier at personen likevel bør motiveres til å motta behandling og oppfølging i strid med eget ønske. Dersom omstendighetene tilsier det, må det også vurderes om det er grunnlag for å anvende regler om tvang innenfor helsetjenestene.

Personer som har behov for og som samtykker til videre oppfølging, skal ha informasjon om relevante tjenestetilbud, samt henvises videre til helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten eller andre instanser. Ved behov skal enheten også sikre at personen henvises til behandling i spesialisthelsetjenesten. Rådgivende enhet skal også rutinemessig foreta en kontroll av hvorvidt aktuelle instanser har iverksatt tiltak og tjenester, og i den forbindelse melde avvik, eventuelt underrette tilsyns-myndigheter, dersom tjenestetilbud uteblir.

Rådgivende enhet for narkotikasaker fatter ikke vedtak om tildeling av eller avslag på tjenester som kan påklages. Forhold ved saksbehandlingen, herunder om krav til samtykke og brukermedvirkning i pasient- og brukerrettighetsloven er oppfylt, kan imidlertid påklages etter de alminnelige klagereglene. Fylkesmannen vil ha ansvaret for tilsyn og håndtering av klagesaker knyttet til kommunens håndtering.

Gjennomføringen av regjeringens rusreform, der ansvaret for samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til egen bruk overføres fra justissektoren til helsetjenesten, vil kunne medføre konsekvenser for den enkeltes personvern. Lovforslaget aktualiserer blant annet krav til lovlig grunnlag for behandling av personopplysninger, journalføring av informasjon, samt deling av taushetsbelagt informasjon mellom forvaltningsorganer. Dette er komplekse utfordringer som krever grundige vurderinger og hensiktsmessige tiltak for å sikre innbyggernes tillit.

Kommunedirektøren påpeker enkelte juridiske vurderinger som Bærum kommune ønsker videre utredet sentralt, som et ledd i den videre lovforberedelsen i sitt forslag til høringssvar. Videre vil det måtte påregne økonomiske konsekvenser i forbindelse etablering av en sikker digital

informasjonsutvekslingssystem med politiet, samt etablering av et dokumentasjonssystem

Særlig om barn og unge

Utvalget skriver i sin utredning at det vil være lite formålstjenlig å skille saker som omhandler personer over eller under 18 år. Forslaget legger i stedet opp til at en foreslåtte rådgivningsenheten skal styrkes med barnevernsfaglig kompetanse i saker som omhandler barn og unge under 18. Rådgivningsenheten bør i alle tilfeller, og særlig i møte med barn og unge tilpasse møtet til brukerens behov.

Barnets foreldre skal innkalles i saker med ungdom under 18, med mindre det kan utsette barnet for fare. Er barnet over 16 kan det, hvis modenheten tilsier det, gjennomføres møte uten foreldre til stedet.

I de tilfeller der barn er pårørende, bør det vurderes om barnet også har egne oppfølgingsbehov, og eventuelt sikre at barnet kommer i kontakt med rett instans.

Økonomiske vurderinger i utredningen

Utvalget legger til grunn at kommunens utgifter relatert til rusarbeid i dag i hovedsak dekkes gjennom inntektssystemet til kommunesektoren og at kommunen må løse sine oppgaver innenfor den økonomiske rammen de til enhver tid har. Det henvises til opptrappingsplanen for rusfeltet og øremerkede midler til kommunalt rusarbeid. Utvalget mener at tilskuddsordningen i sin helhet burde vært øremerket rusreformen. Utvalget mener videre at forslaget i prinsippet ikke legger opp til nye oppgaver for kommunene, med unntak av mottaksapparatet i den foreslåtte rådgivningsenheten, men derimot kan forstås som en tydeliggjøring av ansvaret for å avdekke tjenestebehov og å yte tjenester, både i et behandlende, rehabiliterende og forebyggende perspektiv. Eventuelle innsparinger i andre sektorer kan i følge utvalget i liten grad tallfestes og kan ikke uten videre overføres mellom justis og helsesektoren, men at det kan vurderes hvorvidt tilskuddsordninger eller andre bevilgninger kan overføres (s 362).

Intern prosess og ekstern medvirkning

Kommunen har gjennomført en grundig prosess hvor aktuelle tjenester er gitt muligheten til å uttale seg om høringen, herunder seksjonen psykisk helse og rus og forebyggende tjenester som jobber med ungdom og rus. Kommunen har også deltatt på Rusfeltets høringskonferanse 29.01.20, hvor utvalget presenterte utredningen.

Konsekvenser av beslutningene

Utredningen påpeker at det vil være innretningen av ordningen og kravet til bemanning og kompetanse, og på sikt videreutvikling av kommunikasjon- og journalsystemer, som vil ha størst innvirkning på kommunenes merkostnader.

Kommunen vil måtte gjøre organisatoriske endringer for å imøtekomme rusreformsutvalgets forslag. En lovpålagt rådgivningsenhet for narkotikasaker vil kunne være forankret i tilknytning til flere fagmiljøer i Bærum kommune. Uavhengig av organisatorisk tilhørighet, vil det innebære merkostnader å ivareta de nye oppgavene. Det vil også forutsette omfattende samhandling mellom barnevernsfaglige, helsefaglige og sosialfaglige kompetansemiljøer.

Kommunedirektøren mener det også må påregnes kostnader i forbindelse etablering og drift av en sikker digital informasjonsutvekslingssystem med politiet, samt et dokumentasjonssystem.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener at det er positive elementer i en prinsipiell endring – «fra straff til hjelp», som er foreslått i utredningen. Det kan gi innbyggerne lettere tilgang til kommunens helse- og omsorgstjenester. Kommunedirektøren mener samtidig at det er av stor betydning at politiet fortsetter å bruke ressurser på å avdekke bruk og besittelse av narkotika.

Det knyttes usikkerhet til den økonomiske kostnaden endringene vil medføre for kommunene, og oppgaveoverføringen og meransvaret ved implementering er ikke omtalt i utredningen. Bærum kommune forutsetter at reformen kompenseres økonomisk.

Kommunedirektøren vil også anbefale at det gjøres juridiske utredninger og vurderinger av personvern hensyn.

Kommunedirektørens forslag til høringssvar ligger i Del 2.

Vedlegg:

DEL TO MER OM SAKEN

4823431

Dato: 12.02.2020 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 19/5357 J.post ID: 20/14299
 Saksbehandler: Ingrid E. Glendrange
 Saksansvarlig: Bente Rudrud Herdlevær

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Formannskapet	26.02.2020	029/20
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.03.2020	013/20
Eldrerådet	10.03.2020	009/20
Ungdomsrådet	11.03.2020	027/20
Planutvalget	12.03.2020	039/20
Hovedutvalg for barn og unge	17.03.2020	021/20
Hovedutvalg for bistand og omsorg		
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur		

Planstrategi 2019-2023 med planprogram for revidering av kommuneplanens samfunnsdel

Formannskapet-26.02.2020- 029/20

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Oversendt kommunedirektøren:

Forslag fremmet i saken (gjelder forslag som er fremmet både i planutvalget og i formannskapet).

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

I henhold til plan- og bygningslovens §§ 10-1, 4-1 og 11-3 legges Planstrategi 2019-2023 med planprogram for revidering av kommuneplanens samfunnsdel ut på offentlig høring. Samtidig kunngjøres og varsles planoppstart for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

Høringsperioden er 26. februar-8. april.

SAKEN I KORTE TREKK

Kommunestyret skal i tråd med plan- og bygningsloven § 10-1 minst en gang i hver valgperiode, og senest ett år etter konstituering, utarbeide og vedta kommunal planstrategi.

Formålet med kommunal planstrategi er å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i kommunestyreperioden for å møte kommunens behov. Planstrategien er kommunestyrets verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlet planbehov i kommunestyreperioden.

Planstrategien skal også ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om den skal videreføres uten endringer. Plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13 sier at det ved bestemmelse om revidering skal utarbeides et planprogram som skal beskrive planprosessen og formålet med planarbeidet.

Tidligere behandling

Ingen tidligere behandling.

Redegjørelse

Revidering av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi

Kommuneplanen er det øverste styringsdokumentet i kommunen, og består av en samfunnsdel og en arealdel. Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2016. Arealdelen ble vedtatt i 2018.

Ved forrige revidering av kommuneplanen var hovedhensikten å lage en samfunnsdel hvor man samlet mål fra flere sektormeldinger og knyttet disse til hvert utvalgsområde. Med dette grepet skulle samfunnsdelen erstatte meldingene som ble brukt som styringsverktøy innenfor hvert sektorområde. På denne måten skulle kommuneplanens samfunnsdel bli et overordnet styringsdokument og bidra til mer samarbeid på tvers av sektorene

Med disse rammene har kommunen den siste perioden hatt en samfunnsdel med hovedfokus på utvikling av kommunen som tjenesteleverandør, og mindre fokus på utvikling av kommunesamfunnet. Mål og strategier for kommunens velferdstjenester er gitt en sentral plass i gjeldende samfunnsdel. Samfunnsdelens tydelighet på politiske ambisjoner med tilhørende mål for de ulike sektorene har gitt gode rammer for utvikling av tjenestene. Likevel speiler dette ikke fullt ut føringene for kommuneplanens samfunnsdel som «kommunens viktigste overordnede, strategiske og samordnede plan».

Bærum kommune står overfor nye utfordringer som krever nye svar, slik som endrede økonomiske rammevilkår, forventninger om å legge FNs bærekraftsmål til grunn for planlegging og klimautfordringene. For å håndtere disse utfordringene og påvirke samfunnsutviklingen, anbefaler kommunedirektøren revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Ambisjonen for den nye samfunnsdelen er at denne skal bli et komprimert og overordnet strategisk styringsdokument, med fokus på visjon og hovedmål for den langsiktige utviklingen av Bærum. Det skal gis en tydelig retning for helhetlig og bærekraftig utvikling av både kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon.

Ved revisjon av samfunnsdelen kan det være hensiktsmessig at politiske prioriterte satsingsområder tydeliggjøres ytterligere. Slik vil det kunne skapes en bedre kobling og helhet i plansystemet.

Videre anbefaler kommunedirektøren at hovedtrekkene i arealdelen videreføres, men at det som

en del av arbeidet med ny samfunnsdel vil være naturlig å evaluere arealstrategien i lys av målarbeidet, og eventuelt også vurdere justeringer.

Kommuneplanens arealdel skal bygge på føringer i samfunnsdelen, og kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret tar stilling til om arealdelen skal revideres når ny samfunnsdel er vedtatt.

Foreslått ambisjon for revidert samfunnsdel er at denne skal være et kortfattet og overordnet strategisk styringsdokument, med fokus på visjon og hovedmål for den langsiktige utviklingen av Bærum. I tillegg foreslås det at plansystemet utvides med en Samfunnsdel Sektor for de ulike sektorene, som belyser relevante tema hvor det er behov for en overordnet strategisk tilnærming. I tråd med [Nasjonale forventninger til regional- og kommunal planlegging 2019-2023](#) legges FNs bærekraftsmål til grunn for arbeidet med revidert samfunnsdel. Hvordan disse skal implementeres og hvilke bærekraftsmål Bærum i særlig grad skal jobbe med, skal bestemmes av kommunestyret i løpet av planprosessen.

Videre legges det opp til en planprosess i fire faser. I første fase (mai-oktober 2020) vil utviklingstrekk og utfordringer for Bærum kommune diskuteres og debatteres. Det vil være en omfattende medvirkningsprosess bestående av politikere, innbyggere, organisasjoner, næringsliv, kommunens ansatte og andre interesserte parter. I denne fasen vil det også jobbes med FNs bærekraftsmål, og hvordan disse skal implementeres i samfunnsdelen.

Innspill fra medvirkningsfasen tas med inn i neste fase (oktober 2020-januar 2021) hvor kommunestyret diskuterer seg frem til hovedelementer og innhold i samfunnsdelen, som deretter utarbeides og sendes på høring til berørte parter, herunder offentlige myndigheter og andre offentlige organer, og legges ut til offentlig ettersyn. Høringsperiode er planlagt februar til medio mars 2021. Når samfunnsdelen er ute på høring vil det legges opp til debatt og mulighet for innspill.

Etter høring vil innspill bli gjennomgått og behandlet, og deretter legges samfunnsdelen frem for endelig behandling i kommunestyret i april/mai 2021.

Andre planoppgaver 2020-2023

I tillegg til revidering av samfunnsdelen er det også andre planoppgaver som skal gjøres i kommunestyreperioden, herunder temaplaner, strategier og analyser. I Planstrategien gis en oversikt over hvordan dette arbeidet skal fordeles i kommunestyreperioden. Arbeidet er fordelt utover perioden med hensyn til tidsbruk og planressurser. De fleste planoppgaver utsettes til ny samfunnsdel er vedtatt. Når den nye samfunnsdelen er vedtatt vil det bli gjort en ny gjennomgang av oversikten, for å vurdere om denne fortsatt er hensiktsmessig ut fra mål og satsingsområder som vedtas i samfunnsdelen.

Kommunedirektøren vurderer også at det er nødvendig å gjennomgå mangfoldet av planer for å rydde og forenkle plansystemet. Dette vil gjøres i forlengelsen av revidering av samfunnsdelen. Målet med dette arbeidet vil være:

- Å lage en komplett oversikt over gjeldende planer og strategier, hvordan disse er forankret i samfunnsdelen og hvordan de forholder seg til hverandre
- Å vise et sammenhengende målhierarki fra samfunnsdelen via handlingsprogram til virksomhetsplaner
- Å ha rutiner og retningslinjer for utarbeidelse og rapportering på planer og strategier

Vurdering

Kommuneplanens samfunnsdel skal være et verktøy for langsiktig strategisk planlegging og beskrive overordnede mål for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. I tillegg skal den beskrive satsingsområder for kommunestyreperioden. Den skal legge føringer for hovedlinjene innenfor kommunens virksomhetsområder, men ikke ha altfor detaljerte mål og strategier knyttet til de ulike sektorene.

En ny samfunnsdel med fokus på visjon og overordnede mål skal gi kommunen et bedre styringsverktøy. Kommunestyret vil gjennom prioritering av satsingsområder og temaer ha politisk innflytelse på planlegging og forvaltning av kommunen, og den ønskede utviklingen i kommunen gis en politisk retning. Som overordnet plandokument vil samfunnsdelen gi administrasjonen tydelige mål og føringer. All sektorplanlegging i kommunen vil være forankret i samfunnsdelen, og temaplaner og strategier vil også gjenspeile helhetsbildet i samfunnsdelen.

For å ha et grunnlag for debatt om hvilke mål og satsingsområder som skal inn i ny samfunnsdel ble det våren 2019 utarbeidet et grunnlagsdokument (arkivsak [19/5357](#), behandlet i kommunestyret 19.6.19) med tematisk oversikt over nåværende situasjon, utfordringer og muligheter Bærum står overfor som samfunnsutvikler og organisasjon. Temaene i grunnlagsdokumentet er tradisjonelle temaer som befolkningsutvikling, boligbygging, levekår, folkehelse, arealbruk, mobilitet, klima, samfunnssikkerhet og næringsliv. Et utvalg av temaer og problemstillinger er tatt inn i Planstrategien, men det er ikke lagt føringer for temaer eller satsingsområder for revisjon av samfunnsdelen. Etter kommunedirektørens vurdering vil man på denne måten legge til rette for en åpen og bred diskusjon i første fase av arbeidet med ny samfunnsdel.

Vedlegg:

Planstrategi_høringsutkast

4800760

Behandlingen i møtet 26.02.2020 Formannskapet

Forslag fremmet av Signe Bakke Sjøberg, MDG

1. I oversikten over plan- og strategiarbeid som skal gjøres i planperioden inntas Kommunedelplan for naturmangfold.
2. Kommunedirektøren lar hovedtrekkene i arealstrategien ligge fast, men skal vurdere et alternativ om arealnøytralitet som prinsipp i arealstrategien.

Forslag fremmet av Stein Stugu, R

Bærum kommune er en kommune med store og voksende sosiale forskjeller. En hovedoppgave i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel må derfor være å utvikle strategier for å redusere disse forskjellene. Dette innebærer også en bevisst boligpolitikk med sikte på å redusere forskjellene mellom Bærum øst og vest samt å redusere forskjellen mellom Bærum østkant og store deler av Osloområdet. En slik strategi skal også utformes med sikte på at det skal være mulig for de som utfører arbeid til lave eller midlere lønninger å etablere seg i nærheten av arbeidsplass.

Boligpolitikens innvirkning på rekruttering av helt nødvendig arbeidskraft for å gi nødvendige tjenester til befolkningen skal vurderes.

Votering:

Innstillingen ble vedtatt mot 1 stemme (Frp).

Forslagene oversendes kommunedirektøren.

Formannskapet-26.02.2020- 029/20:

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Oversendt kommunedirektøren:

Forslag fremmet i saken (gjelder forslag som er fremmet både i planutvalget og i formannskapet).

Dato: 03.03.2020 Arkivkode: N-125 Bilag nr: Arkivsak ID: 20/4747 J.post ID: 20/50174
Saksbehandler: Stig Olai Kapskarmo
Saksansvarlig: Stig Olai Kapskarmo

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet	11.03.2020	028/20

Referatsaker

Forslag til vedtak:

Refererte dokumenter tas til orientering slik de foreligger.

Refererte dokumenter til orientering:

Dokumentnummer	Tittel
1.	Etablering av O-hjemler i fastlegeordningen i Bærum kommune - en løypemelding